

Dosar nr. 4-3114/2023
4-23132425-12-4-14092023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

11 aprilie 2024

mun.

Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Radu

Grecu

Grefier:

Marcela

Rodideal

Cu participarea:

Agentului constatatator

Serghei Moldovan

în absența:

Făptuitorului

Iuri

Vîhrest

examinând în ședința de judecată publică, în limba română, cauza contravențională inițiată de către agentul constatatator din cadrul ANRANR, Moldovan Serghei, în privința lui **Vîhrest Iuri**, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în ***** pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 155¹ alin. (9) din Codul contravențional,

c o n s t a t ă :

Făptuitorul **Vîhrest Iuri**, la data de 11.09.2023 în timpul controlului planificat la IMSP Asociația Medicală Teritorială Centru, pe adresele de activitate mun. Chișinău, str. 31 August 1989, (CCD) și mun. Chișinău, str. V. Dokucaev, 11A (CMF nr.7), a fost depistat și constatat faptul că persoana supusă controlului utilizează pentru efectuarea investigațiilor de diagnostic medical 5 instalații radiologice, în lipsa unui sistem de control al calității care să asigure cerințele de radioprotecție și de securitate radiologică. Astfel instalația roentgen PROTEC „PRS-500B” se utilizează în perioada (27.03.2023-27.06.2023) în lipsa testelor privind verificarea încadrării în parametri tehnici nominali efectuați după reparație și schimbare de componente. La instalația roentgen se atestă defecțiuni tehnice cu caracter repetabil, fapt care conduce la expunerea nejustificată a părților corpului pacienților ce nu fac obiectul de investigație roentgen diagnostică și expuneri repetate nejustificate ale pacienților, fapt ce contravine prevederilor pct. 12, subpct. 3) și 14, subpct. 5) a HG nr.451 din 24.07.2015.

Acțiunile făptuitorului, de către agentul constatatator au fost încadrate în baza art. 155¹ alin. (9) din Codul contravențional, potrivit căruia constituie contravenție *Exploatarea instalațiilor nucleare sau radiologice în lipsa unui sistem de control al calității prin care să asigure cerințele de radioprotecție, de securitate nucleară și radiologică, de securitate fizică a obiectivului, de pregătire a intervenției de urgență în cazul incidentelor sau accidentelor nucleare sau radiologice.*

Totodată, cauza contravențională și materialele anexate, împreună cu procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. 14 din 11.09.2023, au fost expediate în instanța de judecată,

conform competenței spre examinare în fond la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), fiind distribuită judecătorului Radu Grecu.

În ședință de judecată, *agentul constator din cadrul ANRANR, Moldovan Serghei*, a susținut procesul-verbal întocmit pe numele Vîhrest Iurie care are funcția de șef de inginerie sau șef secție. Consideră că acesta recunoaște vina din motiv că a contrasemnat procesul verbal, i-au fost aduse la cunoștință drepturile și obligații, entitatea în cadrul căreia a fost efectuat verificarea nu a contestat procesul verbal, respectiv consideră că sunt de acord cu procesul-verbal. În cadrul procesului-verbal rubrica cu privire nu este rubrică cu privire la recunoașterea vinei.

Făptuitorul Vîhrest Iuri, fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei contravenționale, nu s-a prezentat în fața instanței, nu a comunicat motivele neprezentării și nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, manifestând un vădit dezinteres în acest sens. Din aceste considerente, instanța de judecată consideră că a luat toate măsurile necesare și posibile pentru a asigura citarea legală a făptuitorului, iar astfel, prin prisma art. 455 alin. (3) din Codul contravențional, s-a dispus continuarea examinării cauzei în absența acesteia, cu remiterea ulterioară a copiei de pe hotărâre, fiind epuizate toate metodele legale de notificare a sa privind examinarea cauzei și mai mult, lista ședințelor de judecată în cauza pendinte au fost afișare public pe portalul oficial al instanțelor de judecată www.jc.instante.justice.md.

În continuare, verificând materialele cauzei contravenționale și procesul verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu expunerile agentului constator la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

În drept, în conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Respectiv, în conformitate cu prevederile art. 423² alin. (1) din Codul contravențional, contravențiile prevăzute la art. 155¹ se constată de către Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice.

Conform alin. (2) al art. 423² din Codul contravențional, procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin.(1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În asemenea situație, în vederea respectării garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție cu nr. 14 din 11.09.2023.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă „*ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constator a respectat prevederile art. 443 din Codul contravențional.

Totodată, agentul constator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanța nu a constatat incertitudini la descrierea faptei și persoanei.

În același context, instanța reiterează că procesul-verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 Cod Contravențional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul, iar procesul verbal se încheie de agentul constator pe baza *constatărilor personale* și a *probelor acumulate*, în *prezența* făptuitorului sau în absența lui, or, în atare circumstanțe, se concluzionează că, în procesul verbal cu privire la contravenție este necesar de a fi descrisă fapta, în așa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

La fel, instanța de judecată menționează că, procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în *prezența* făptuitorului **Vihrest Iuri**, care au semnat în actul nominalizat, au făcut mențiuni în mod olograf și au prezentat sau nu obiecții, iar în acest sens nu pot exista incertitudini cu referire la faptul neaducerii la cunoștință a drepturilor și obligațiilor lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia agentului constator de a remite cauza contravențională în instanță, fapt confirmat prin semnătura făptuitorului în rubricile necesare din procesul verbal cu privire la contravenție, dar și prin acordarea dreptului de a-și expune propria versiune, de a prezenta alte probe și a ridica obiecții în contextul examinării cauzei contravenționale de agentul constator.

Concomitent, instanța notează că atât *cauza*, cât și *natura* acuzației au fost formulate destul de clar, prin enumerarea faptei incriminate și a încadrării juridice corespunzătoare Codului contravențional, astfel încât să fie percepută învinuirea adusă și consecințele care pot surveni, iar prin aceasta nu este afectat esențial vreun drept al făptuitorului și nu reprezintă un temei de nulitate absolută al procesului verbal, prevăzut la art. 455 din Codul contravențional.

Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenție, instanța concretizează că dreptul unei persoane de a fi prezumată nevinovată și de a solicita acuzării să dovedească faptele ce i se impută, rezultă cert din art. 375 alin. (1) al Codului contravențional, potrivit căruia, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

Totodată, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul.

În această ordine de idei, instanța remarcă că făptuitorul **Vîhrest Iuri** este învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 155¹ alin. (9) din Codul contravențional.

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatatator în procesul verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, instanța de judecată reține că acuzarea și-a susținut poziția prin următoarele probe: procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. 14 din 11.09.2023; delegația de control nr. 39 din 15.08.2023; proces verbal de control nr. 36 din 11.09.2023.

Instanța subliniază astfel că, fapta contravențională săvârșită de către făptuitor a fost constatată personal de agentul constatatator și a fost inserată în procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. 14 din 11.09.2023.

Din analiza actului menționat, care în situația relatată *supra* și în condițiile art. 425 alin. (2) – (5) din Codul contravențional constituie o probă pertinentă și concludentă cazului, instanța a stabilit cu certitudine că, la data de 11.09.2023 în timpul controlului planificat la IMSP Asociația Medicală Teritorială Centru, pe adresele de activitate mun. Chișinău, str. 31 August 1989, (CCD) și mun. Chișinău, str. V. Dokucaev, 11A (CMF nr.7), a fost depistat și constatat faptul că persoana supusă controlului utilizează pentru efectuarea investigațiilor de diagnostic medical 5 instalații radiologice, în lipsa unui sistem de control al calității care să asigure cerințele de radioprotecție și de securitate radiologică. Astfel instalația roentgen PROTEC „PRS-500B” se utilizează în perioada (27.03.2023-27.06.2023) în lipsa testelor privind verificarea încadrării în parametrii tehnici nominali efectuați după reparație și schimbare de componente. La instalația roentgen se atestă defecțiuni tehnice cu caracter repetabil, fapt care conduce la expunerea nejustificată a părților corpului pacienților ce nu fac obiectul de investigație roentgen diagnostică și expuneri repetate nejustificate ale pacienților, fapt ce contravine prevederilor pct. 12, subpct. 3) și 14, subpct. 5) a HG nr.451 din 24.07.2015.

În argumentarea tezelor, instanța notează că reieșind din subpunctul 3 al punctului 12 din Hotărârii nr. 451 din 27.07.2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la radioprotecție, securitate radiologică în practicile de radiologie de diagnostic și radiologie intervențională, pentru expunerile medicale se utilizează exclusiv instalații röntgen care sînt testate o dată pe an și după fiecare reparație și/sau schimbare de componente, pentru verificarea încadrării în parametrii tehnici nominali. Testările periodice și cele după reparație și/sau schimbare de componente sînt efectuate de laboratorul de încercări, acreditat în conformitate cu legislația în vigoare.

În subsidiar, potrivit subpunctul 5 al punctului 14 din Hotărârii nr. 451 din 27.07.2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la radioprotecție, securitate radiologică în practicile de radiologie de diagnostic și radiologie intervențională, Securitatea radiologică în activitatea din secția de radiologie și/sau imagistică medicală se asigură prin controlul dozelor de iradiere pentru personal și pacienți

În acest context, agentul constatatator a făcut dovadă stării de fapt prin probele anexate la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului verbal este una temeinică, iar fapta contravențională imputată făptuitorului a fost stabilită în acest caz, prin probe acumulate, care indică unanim în privința aceleiași versiuni de acuzare, pe când făptuitorul la fel

a expus poziția de recunoaștere a vinei în procesul verbal cu privire la contravenție, chiar dacă nu s-a prezentat în ședință de judecată.

Respectiv, fapta și vinovăția făptuitorului au mai fost stabilite și cu ajutorul prezumției de legalitate a procesului verbal cu privire la contravenție cu nr. 14 din 11.09.2023, actul fiind emis cu respectarea tuturor condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege, dar și cu prezumția de veridicitate, adică reflectă în mod real ceea ce a stabilit autoritatea emitentă, prezumții consacrate expres în art. 425 alin. (2) și 442 alin. (1) din Codul contravențional, care în opinia instanței, sunt legale, în sensul pe care inclusiv instanța europeană îl dă acestei noțiuni.

În aceste condiții, instanța statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, fiind comisă cu bună-știință și respectiv cu vinovăție de către **Vîhrest Iuri**, iar astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate acesteia, care se încadrează în limitele laturii obiective a contravenției prevăzute la art. 155¹ alin. (9) din Codului contravențional.

Pe lângă aceasta, instanța nu a determinat nici alte circumstanțe prevăzute în art. 441 al Codul contravențional, care ar înlătura răspunderea contravențională.

În continuare, instanța reține că dosarul contravențional în privința lui **Vîhrest Iuri** pe semnele contravenției prevăzute de art. 155¹ alin. (9) din Codul contravențional a fost expediat în instanța de judecată pentru examinare în fond, fără a fi recomandată aplicarea unei sancțiuni în concreto și fără a obține poziția făptuitorului în acest sens.

În acest caz, potrivit art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod, iar conform prevederilor art. 41 alin. (1), (2) din același cod, sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de caracteristica persoanei și de circumstanțele atenuante și agravante, iar față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se aplică o sancțiune echitabilă, în limitele și în conformitate cu dispozițiile codului contravențional.

Astfel, în calitate de circumstanțe atenuante instanța de judecată apreciază în contextul art. 42 alin. (2) din Codul contravențional, comiterea pentru prima dată a unei fapte contravenționale, deoarece la materialele cauzei nu au fost administrate probe contrare și nici nu s-a invocat faptul dat, precum și recunoașterea vinei expuse în procesul verbal cu privire la contravenție, iar în calitate de circumstanțe care ar agrava răspunderea făptuitorului, instanța de judecată nu identifică nici un argument în acest sens.

Respectiv, *sub aspectul individualizării pedepsei*, instanța de judecată precizează că, va fi administrată în limitele impuse de art. 30 alin. (2) din Codul contravențional și în limitele stabilite de art. 155¹ alin. (9) din Codul contravențional, or în conformitate cu art. 22 din Constituția Rep. Moldova, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos, iar la momentul comiterii și în prezent, contravenția incriminată prevedea o sancțiune *cu amendă de la 60 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice*.

Instanța de judecată mai evidențiază că orice sancțiune juridică, inclusiv cea contravențională, nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de reglare a raporturilor sociale, de formare a unui spirit de responsabilitate, iar pentru aceasta nu este nevoie ca în toate cazurile să se aplice sancțiunea maximă, or sancțiunile juridice constituie nu mijloace de răzbunare a societății, ci de prevenire a săvârșirii faptelor ilicite și de educare a persoanelor vinovate.

În baza celor enunțate *supra*, având în vedere circumstanțele cauzei și faptul nrecunoașterii vinovăției de către făptuitor, prin prisma art. 42 alin. (2) din Codul contravențional, instanța de judecată constată vinovăția lui **Vîhrest Iuri**, în comiterea contravenției prevăzute de art. 155¹ alin. (9) din același cod și îi aplică făptuitorului o sancțiune sub formă de amendă în cuantumul minim aplicabil, de 60 unități convenționale, după cum statuează imperativ sancțiunea normei speciale și care reprezintă echivalentul sumei de 3 000 lei.

De asemenea, instanța va informa pe **Vîhrest Iuri** că în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, aceasta va fi în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, iar în acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral, cu excepția cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale și contravenientul nu și-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, până la cercetarea judecătorească.

În conformitate cu prevederile art. 34, 395, 400 alin. (5), 443, 452-458, 460 și 462-463 din Codul contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se recunoaște vinovat **Vîhrest Iuri**, în comiterea contravenției prevăzute de art. 155¹ alin. (9) din Codul contravențional și i se aplică acestuia o sancțiune cu amendă în cuantum de 60 (șaizeci) unități convenționale, ce reprezintă echivalentul sumei de 3 000 (trei mii) lei.

Se explică lui **Vîhrest Iuri** că, în conformitate cu art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, este în drept să achite jumătate în amenda stabilită, dacă o plătește în cel mult 3 (trei) zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, iar în acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

**Președintele ședinței,
judecătorul
Grecu**

Radu